

SECTION - I/విభాగం - I

1. Examine the extent to which the Farman on Mulki Rules issued by the Nizam in 1919 were beneficial in matters of Education and Employment in the Hyderabad State.

1919 లో నిజాం ముల్కీ నిబంధనల పైన జారీ చేసిన ఫర్మాన్ (Farman) హైదరాబాదు రాజ్యంలో విద్య మరియు ఉపాధి రంగాలలో ఏ మేరకు ప్రయోజనకరమైనవో పరిశీలించుము.

2. Give an account of the circumstances under which the Telangana Praja Samithi was formed and assess its work in the wake of Telangana movement.

తెలంగాణ ప్రజా సమితి ఏర్పాటుకు దారితీసిన పరిస్థితులను వివరిస్తూ తెలంగాణ ఉద్యమ నేపథ్యంలో దాని కృషిని అంచనా వేయుము.

3. (A) "The unique geographical, political, social and economic features helped Telangana to assert its distinct cultural identity". Discuss.

“తెలంగాణ యొక్క ప్రత్యేక భౌగోళిక, రాజకీయ, సాంఘిక మరియు ఆర్థిక లక్షణాలు తెలంగాణకు విస్పష్టమైన సాంస్కృతిక గుర్తింపు ధృవపరుచు కోనేందుకు సహకరించాయి”. చర్చించుము.

OR/లేదా

3. (B) "The appointment of the States Reorganisation Commission (SRC) was in the backdrop of the growing demand for the establishment of Linguistic States in the Country" - Comment.

“రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమిషన్ (ఎస్.ఆర్.సి.), భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల స్థాపన కై దేశ వ్యాప్తంగా పెరిగిన ఆకాంక్షల నేపథ్యంలో నియమించబడింది” - వ్యాఖ్యానించుము.

4. (A) "The safeguards given to Telangana in the 'Gentlemen's Agreement' fulfilled the aspirations of the people". Analyse.

“పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో తెలంగాణకు కల్పించబడిన రక్షణలు ప్రజల ఆకాంక్షలను సంతృప్తి పరిచింది. విపులీకరించుము”. విశ్లేషించుము.

OR/లేదా

4. (B) "Telangana's economic interests particularly in agriculture, irrigation and power were highly discriminated in the 1960s". Examine.

“తెలంగాణ యొక్క ఆర్థిక అవసరాలు, ముఖ్యంగా వ్యవసాయం, నీటి పారుదల మరియు విద్యుత్ రంగాలు 1960 లలో చాలా వివక్షతకు గురియైనవి”. పరిశీలించుము.

5. (A) Discuss the role of students and employees in the origin of Telangana movement in 1969.
1969, తెలంగాణ ఉద్యమం ఆవిర్భావంలో విద్యార్థులు మరియు ఉద్యోగస్తుల పాత్రను చర్చించుము.

OR/లేదా

5. (B) "The All Party Accord of 1969 reassured the promises of the people of Telangana through its provisions". Analyse.
"1969 అఖిల పక్ష ఒప్పందం తన నిబంధనల ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాలను పునరుద్ధాటించింది". విశ్లేషించుము.

SECTION - II / విభాగం - II

6. "The Six Point Formula imposed by the Government of India in 1973 satisfied neither Andhra nor Telangana." Comment.

"1973 లో భారత ప్రభుత్వం విధించిన ఆరు సూత్రాల పథకం అటు ఆంధ్రను, ఇటు తెలంగాణను సంతృప్తి పరచలేదు". వ్యాఖ్యానించుము.

7. "The rise and spread of Naxalite Movement in Telangana led to the anti-landlord struggles". Discuss.

"తెలంగాణలో నక్సలైట్ ఉద్యమం ఆవిర్భావం మరియు వ్యాప్తి భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాలకు దారి తీసింది". చర్చించుము.

8. (A) Discuss the nature and purpose of Special Provisions made under Article 371D of the Indian Constitution in the context of Presidential Order.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 371D క్రింద చేసిన ప్రత్యేక నిబంధనల స్వభావము మరియు ఉద్దేశ్యాలను రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల దృష్ట్యా చర్చించండి.

OR/లేదా

8. (B) "Among the many issues, belittling the Telangana dialect and culture in the popular movies and electronic media was a strong factor that hurt the sentiments and self respect of the Telangana people". Comment.

"జనాదరణ పొందిన సినిమాలు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలలో తెలంగాణ మాండలికాన్ని మరియు సంస్కృతిని కించపరచడం ప్రజల మనోభావాలు మరియు ఆత్మగౌరవాన్ని గాయ పరచడం, ఇతర అంశాలతో పాటు ఒక బలమైన కారణం". వ్యాఖ్యానించుము.

9. (A) Examine, how by 1990s the regional disparities and imbalances in the State became clear in matters of political power, administration, education and employment.

1990ల నాటికి రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ అసమానతలు మరియు అసమతుల్యతలు రాజకీయ అధికారం, పరిపాలన, విద్య మరియు ఉపాధి రంగాలలో ఏ విధంగా స్పష్టమైనవి పరిశీలించుము.

OR/లేదా

9. (B) "The investments in Real Estate, Corporate Educational Institutions and Hospitals during 1980's in Telangana was dominated by Andhra millionaires to the detriment of the locals". Examine.

"1980 దశకంలో తెలంగాణలో స్థిరాస్తి రంగం, కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలు మరియు వైద్యశాలలో ఆంధ్ర లక్షాధికారుల పెట్టుబడుల అధిపత్యము స్థానికులకు హాని గలిగించింది". పరిశీలించుము.

10. (A) "By 1990s there was perceptible decline in the areas of agriculture and irrigation in Telangana". Discuss.

1990 నాటికి తెలంగాణలో వ్యవసాయము మరియు నీటి పారుదల రంగాలలో గణనీయమైన తరుగుదల కనిపిస్తుంది. చర్చించుము.

Pradeep's

OR/లేదా

10. (B) Discuss the efforts of Intellectual and Political groups in search of Telangana identity.

తెలంగాణ గుర్తింపు (identity) అన్వేషణలో మేధావులు మరియు రాజకీయ బృందాల ప్రయత్నాలను చర్చించండి.

SECTION - III/విభాగం - III

11. "The dynamics of cultural revivalism in Telangana after 1990 found expression in the demand for separate statehood". Comment.

"ప్రత్యేక రాష్ట్రత్వం కోరిక (demand) లో, 1990 తర్వాత తెలంగాణలో కొనసాగిన సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవన చైతన్యానికి భావం ఏర్పడింది". వ్యాఖ్యానించుము.

12. "Was the appointment of Sri Krishna Committee a meaningful exercise or a mere ploy to buy time" ? Comment in the light of its recommendations.

"శ్రీ కృష్ణ కమిటీని నియమించడం ఒక అర్థవంతమైన సాధన లేక సమయాన్ని వృథా చేయడానికి చేసిన కేవలం ఒక ఉపాయము మాత్రమా" ? దాని సిఫారసుల నేపథ్యంలో దీనిపై వ్యాఖ్యానించుము.

13. (A) Critically assess the role of the main civil society organisations in Telangana in 1990s in articulating the cause of separate statehood.
- 1990 లలో తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రత్వానికి దోహదపడిన ప్రధాన పౌర సమాజ సంస్థల పాత్రను విమర్శనాత్మకంగా అంచనా వేయుము.

OR/లేదా

13. (B) "The Girglani Committee appointed to study the issues of employees laid bare the large scale discrimination against Telangana". Comment.

"ఉద్యోగుల సమస్యలను అధ్యయనం చేయడానికి నియమించబడిన గిర్గ్లాని కమిటీ తెలంగాణకు పెద్ద ఎత్తున జరిగిన విరక్షను బట్టబయలు చేసింది". వ్యాఖ్యానించుము.

14. (A) "The attempts to declare Hyderabad as 'Free Zone', evoked unprecedented agitations all over Telangana". Elucidate.

"హైదరాబాదును "ఫ్రీ జోన్" గా ప్రకటించాలనే ప్రయత్నాలతో తెలంగాణ అంతటా అంతకు పూర్వము ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఆందోళనలు కొనసాగాయి". విశదీకరించుము.

OR/లేదా

14. (B) Discuss the role of major political parties in the movement for separate Telangana State.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో ప్రధాన రాజకీయ పార్టీల పాత్రను చర్చించండి.

15. (A) Elucidate how the popular forms of protest like Million March, Sakala Janula Samme and others broadened the social base of the movement for separate state.

మిలియన్ మార్చ్, సకల జనుల సమ్మె మున్నగు ప్రజా ఆందోళనలు ఏ విధంగా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం యొక్క పరిధిని విస్తృత పరచిందో వివరించుము.

OR/లేదా

15. (B) "2009, December 9th Statement of the then Union Home Minister, Government of India on Telangana was a watershed event making the process of granting of statehood for Telangana as IRREVERSIBLE"- Discuss.

"భారత ప్రభుత్వానికి చెందిన అప్పటి కేంద్ర హోం మంత్రి తెలంగాణపై, 2009 డిసెంబరు 9న చేసిన ప్రకటన, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రక్రియను తిరోగమనం లేని (IRREVERSIBLE) కీలక సంఘటనగా మలిచింది." చర్చించుము.

- o O o -

TGPSC - Group-1 Mains

PAPER - 6 - ANALYSIS

1. Examine the extent to which the Farman on Mulki Rules issued by the Nizam in 1919 were beneficial in matters of Education and Employment in the Hyderabad State.

1919 లో నిజాం ముల్కీ నిబంధనల పైన జారీ చేసిన ఫర్మాన్ (Farman) హైదరాబాదు రాజ్యంలో విద్య మరియు ఉపాధి రంగాలలో ఏ మేరకు ప్రయోజనకరమైనవో పరిశీలించుము.

RRR Day 73:

2. Discuss the criteria and implications of the Mulki rules established by the seventh Nizam, Osman Ali Khan.

ఏడవ నిజాం ఉస్మాన్ అలీ ఖాన్ ఏర్పాటు చేసిన ముల్కీ నియమాల ప్రమాణాలు మరియు చిక్కులను చర్చించండి.

2. Give an account of the circumstances under which the Telangana Praja Samithi was formed and assess its work in the wake of Telangana movement.

తెలంగాణ ప్రజా సమితి ఏర్పాటుకు దారితీసిన పరిస్థితులను వివరిస్తూ తెలంగాణ ఉద్యమ నేపథ్యంలో దాని కృషిని అంచనా వేయుము.

RRR 77

5. Analyze the role of the Telangana Praja Samithi in the separate Telangana movement of 1987.

1987 ప్రత్యేక తెలంగాణ ఉద్యమంలో తెలంగాణ ప్రజా సమితి పాత్రను విశ్లేషించండి.

RRR78

13. Explain the role of political organizations such as Telangana Democratic Front (TDF), Telangana Jana Sabha, and Telangana Praja Samithi in the Telangana movement. How did these organizations influence the course of the movement.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో తెలంగాణ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ (టిడిఎఫ్), తెలంగాణ జనసభ, తెలంగాణ ప్రజా సమితి వంటి రాజకీయ సంస్థల పాత్రను వివరించండి. ఈ సంస్థలు ఉద్యమ గమనాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేశాయి.

3. (A) "The unique geographical, political, social and economic features helped Telangana to assert its distinct cultural identity". Discuss.

"తెలంగాణ యొక్క ప్రత్యేక భౌగోళిక, రాజకీయ, సాంఘిక మరియు ఆర్థిక లక్షణాలు తెలంగాణకు విస్తృతమైన సాంస్కృతిక గుర్తింపు ధృవపరుచు కోనేందుకు సహకరించాయి". చర్చించుము.

1. Discuss the social features of Telangana, focusing on its cultural diversity and the social challenges like bonded labour and the Jogini system.

తెలంగాణ సాంస్కృతిక వైవిధ్యం మరియు బంధిత కార్మికులు మరియు జోగిని వ్యవస్థ వంటి సామాజిక సవాళ్లపై దృష్టి సారినూ సామాజిక లక్షణాలను చర్చించండి.

1. Describe the major physiographic features of Telangana.

తెలంగాణ యొక్క ప్రధాన భౌతిక లక్షణాలను వివరించండి.

3. (B) "The appointment of the States Reorganisation Commission (SRC) was in the backdrop of the growing demand for the establishment of Linguistic States in the Country" - Comment.

"రాష్ట్రాల పునర్విభజన కమిషన్ (ఎస్.ఆర్.సి.), భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాల స్థాపన కై దేశ వ్యాప్తంగా పెరిగిన ఆకాంక్షల నేపథ్యంలో నియమించబడింది" - వ్యాఖ్యానించుము.

4. A) Explain the State Reorganisation Commission (SRC) and discuss its recommendations.

రాష్ట్ర పునర్వ్యవస్థీకరణ కమిషన్ (SRC)ని వివరించండి మరియు దాని సిఫార్సులను చర్చించండి.

5. Analyze the considerations and conclusions of the States Re-organisation Commission (SRC) in recommending a separate Telangana State in 1955.

1955లో ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్రాన్ని సిఫార్సు చేయడంలో రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ కమిషన్ (SRC) పరిశీలనలు మరియు తీర్మానాలను విశ్లేషించండి.

3. "The formation of Andhra Pradesh in 1956 ignored several critical warnings of the States Reorganisation Commission (SRC). In light of this statement, assess the consequences of this decision for the socio-economic and political landscape of Telangana.

"1956లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ఏర్పాటు, రాష్ట్రాల పునర్వ్యవస్థీకరణ కమిషన్ (SRC) యొక్క అనేక క్లిష్టమైన హెచ్చరికలను విస్మరించింది. ఈ ప్రకటన వెలుగులో, తెలంగాణ సామాజిక-ఆర్థిక మరియు రాజకీయ దృశ్యం కోసం ఈ నిర్ణయం యొక్క పరిణామాలను అంచనా వేయండి.

4. (A) "The safeguards given to Telangana in the 'Gentlemen's Agreement' fulfilled the aspirations of the people". Analyse.

"పెద్ద మనుషుల ఒప్పందంలో తెలంగాణకు కల్పించబడిన రక్షణలు ప్రజల ఆకాంక్షలను సంతృప్తి పరిచింది. విపులీకరించుము". విశ్లేషించుము.

5. A) Discuss the various violations of the Telangana safeguards as per the Gentlemen's Agreement between 1956-1969.

1956-1969 మధ్య జరిగిన పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ప్రకారం తెలంగాణ భద్రతల యొక్క వివిధ ఉల్లంఘనలను చర్చించండి.

(OR)

1. Examine the key provisions of the Gentlemen's agreement ("Pedda Manushula Oppandam") agreement and their implications for the formation of Andhra Pradesh.

పెద్దమనుషుల ఒప్పందం ("పెద్ద మనుషుల ఒప్పందం") లోని ముఖ్య నిబంధనలను, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పాటులో ఎదురైన చిక్కులను పరిశీలించండి.

6. Gentlemen's agreement led to 1969 Telangana Movement. Discuss

పెద్దమనుషుల ఒప్పందం 1969 తెలంగాణ ఉద్యమానికి దారితీసింది. చర్చించండి.

4. (B) "Telangana's economic interests particularly in agriculture, irrigation and power were highly discriminated in the 1960s". Examine.

"తెలంగాణ యొక్క ఆర్థిక అవసరాలు, ముఖ్యంగా వ్యవసాయం, నీటి పారుదల మరియు విద్యుత్ రంగాలు 1960 లలో చాలా వివక్షతకు గురియైనవి". పరిశీలించుము.

7. Injustices in the irrigation sector led to Telangana movement. Discuss.

- 5. Discuss the contributions of the Nizam rulers in the development of irrigation facilities in Hyderabad Princely State.**

హైదరాబాద్ సంస్థానంలో నీటిపారుదల సౌకర్యాల అభివృద్ధిలో నిజాం పాలకుల కృషిని చర్చించండి.

- 4. Irrigation sector in Telangana faced significant neglect and discrimination under the united Andhra Pradesh. Do you agree?**

ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో తెలంగాణలో నీటిపారుదల రంగం గణనీయమైన నిర్లక్ష్యం మరియు వివక్షను ఎదుర్కొంది. మీరు అంగీకరిస్తారా?.

- 2. How effective was the Telangana Regional Committee in improving education, health, and governance, and what challenges did it face?**

విద్య, ఆరోగ్యం మరియు పాలనను మెరుగుపరచడంలో తెలంగాణ ప్రాంతీయ కమిటీ పాత్ర ఏమిటి? ఈ క్రమంలో అది ఎదుర్కొన్న సవాళ్ళేంటి?

5. (A) Discuss the role of students and employees in the origin of Telangana movement in 1969.

1969, తెలంగాణ ఉద్యమం ఆవిర్భావంలో విద్యార్థులు మరియు ఉద్యోగస్తుల పాత్రను చర్చించుము.

OR/లేదా

- 2. Explain the role of various student organizations in the Telangana Movement. How did these organizations contribute to the agitation for a separate state?**

తెలంగాణ ఉద్యమంలో వివిధ విద్యార్థి సంఘాల పాత్రను వివరించండి. ఈ సంస్థలు ప్రత్యేక రాష్ట్రం కోసం ఆందోళనకు ఎలా సహకరించాయి?.

- 6. Analyze the role of government employees in the Non-Cooperation Strike and how their participation impacted the Telangana Movement.**

సహాయ నిరాకరణ సమ్మెలో ప్రభుత్వ ఉద్యోగుల పాత్ర మరియు వారి భాగస్వామ్యం తెలంగాణ ఉద్యమంపై ఎలా ప్రభావం చూపిందో విశ్లేషించండి.

- 4. Analyze the key factors leading to the 1969 Telangana agitation and discuss the reasons for its failure.**

1969 నాటి తెలంగాణ ఆందోళనకు దారితీసిన కీలక అంశాలను విశ్లేషించి, దాని వైఫల్యానికి గల కారణాలను చర్చించండి.

14. What are the main factors which led to 1969 Telangana agitations? Analyse the reasons for the failure of the movement.

1969 తెలంగాణ ఆందోళనలకు దారితీసిన ప్రధాన అంశాలు ఏమిటి? ఉద్యమం వైఫల్యానికి కారణాలను విశ్లేషించండి.

5. (B) "The All Party Accord of 1969 reassured the promises of the people of Telangana through its provisions". Analyse.

"1969 అఖిల పక్ష ఒప్పందం తన నిబంధనల ద్వారా తెలంగాణ ప్రజలకిచ్చిన వాగ్దానాలను పునరుద్ధరించింది". విశ్లేషించుము.

3. Discuss the implications of the All-Party Accord of 1969 and Government Order 36 on the Telangana Movement, including the legal challenges that followed.

తెలంగాణ ఉద్యమంపై 1969 నాటి అఖిలపక్ష ఒప్పందం , ప్రభుత్వ ఉత్తర్వు 36 తెచ్చిన చిక్కులు, ఆ తర్వాత తలెత్తిన న్యాయపరమైన సవాళ్లతో సహా చర్చించండి.

6. "The Six Point Formula imposed by the Government of India in 1973 satisfied neither Andhra nor Telangana." Comment.

"1973 లో భారత ప్రభుత్వం విధించిన ఆరు సూత్రాల పథకం అటు ఆంధ్రను, ఇటు తెలంగాణను సంతృప్తి పరచలేదు". వ్యాఖ్యానించుము.

1. What were the main objectives and outcomes of the Six Point Formula of 1973?

1973 సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా ప్రధాన లక్ష్యాలు మరియు ఫలితాలు ఏమిటి?

2. What were the key impacts of the Six-Point Formula on Telangana?

సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా తెలంగాణపై ఎలాంటి కీలక ప్రభావం చూపింది?

6. Did the Six-Point Formula address the concerns and aspirations of the Telangana region effectively? Critically analyze.

సిక్స్ పాయింట్ ఫార్ములా తెలంగాణ ప్రాంత ఆందోళనలు మరియు ఆకాంక్షలను సమర్థవంతంగా పరిష్కరించిందా? విమర్శనాత్మకంగా విశ్లేషించండి.

7. "The rise and spread of Naxalite Movement in Telangana led to the anti-landlord struggles". Discuss.

"తెలంగాణలో నక్సలైట్ ఉద్యమ ఆవిర్భావం మరియు వ్యాప్తి భూస్వామ్య వ్యతిరేక పోరాటాలకు దారి తీసింది". చర్చించుము.

5. Describe the role of the key colleges in the Naxalite movement within Telangana.

తెలంగాణలో నక్సలైట్ ఉద్యమంలో కీలక కళాశాలల పాత్రను వివరించండి.

8. A) Discuss the causes and consequences of the Naxalite movement in Telangana.

తెలంగాణలో నక్సలైట్ ఉద్యమం యొక్క కారణాలు మరియు పరిణామాలను చర్చించండి.

8. (A) Discuss the nature and purpose of Special Provisions made under Article 371D of the Indian Constitution in the context of Presidential Order.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 371D క్రింద చేసిన ప్రత్యేక నిబంధనల స్వభావము మరియు ఉద్దేశ్యాలను రాష్ట్రపతి ఉత్తరువుల దృష్ట్యా చర్చించండి.

8. (B) "Among the many issues, belittling the Telangana dialect and culture in the popular movies and electronic media was a strong factor that hurt the sentiments and self respect of the Telangana people". Comment.

"జనాదరణ పొందిన సినిమాలు మరియు ఎలక్ట్రానిక్ మాధ్యమాలలో తెలంగాణ మాండలికాన్ని మరియు సంస్కృతిని కించపరచడం ప్రజల మనోభావాలు మరియు ఆత్మగౌరవాన్ని గాయ పరచడం, ఇతర అంశాలతో పాటు ఒక బలమైన కారణం". వ్యాఖ్యానించుము.

8. Discuss how Andhra's dominant culture impacted Telangana's self-respect, dialect, language, and cultural identity.

ఆంధ్రుల ఆధిపత్య సంస్కృతి తెలంగాణ ఆత్మగౌరవం, యాస, భాష మరియు సాంస్కృతిక గుర్తింపుపై ఎలా ప్రభావం చూపిందో చర్చించండి.

9. A) "Andhra cultural domination affect Telangana's cultural identity" Comment.

"ఆంధ్ర సాంస్కృతిక ఆధిపత్యం తెలంగాణ సాంస్కృతిక గుర్తింపును ప్రభావితం చేస్తుంది" వ్యాఖ్య.

9. (A) Examine, how by 1990s the regional disparities and imbalances in the State became clear in matters of political power, administration, education and employment.

1990ల నాటికి రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ అసమానతలు మరియు అసమతుల్యతలు రాజకీయ అధికారం, పరిపాలన, విద్య మరియు ఉపాధి రంగాలలో ఏ విధంగా స్పష్టమైపోయి పరిశీలించుము.

11. Do you agree with the view that the liberalization policies during 1990's had an adverse impact on the educational and employment sectors in Telangana.

1990వ దశకంలో సరళీకరణ విధానాలు తెలంగాణలోని విద్యా, ఉద్యోగ రంగాలపై ప్రతికూల ప్రభావం చూపాయన్న అభిప్రాయంతో మీరు ఏకీభవిస్తున్నారా?.

9. (B) "The investments in Real Estate, Corporate Educational Institutions and Hospitals during 1980's in Telangana was dominated by Andhra millioners to the detriment of the locals". Examine.

"1980 దశకంలో తెలంగాణలో స్థిరాస్తి రంగం, కార్పొరేట్ విద్యా సంస్థలు మరియు వైద్యశాలలో ఆంధ్ర లక్షాధికారుల పెట్టుబడుల ఆధిపత్యము స్థానికులకు హాని గలిగించింది". పరిశీలించుము.

10. (A) "By 1990s there was perceptible decline in the areas of agriculture and irrigation in Telangana". Discuss.

1990 నాటికి తెలంగాణలో వ్యవసాయము మరియు నీటి పారుదల రంగాలలో గణనీయమైన తరుగుదల కనిపిస్తుంది. చర్చించుము.

10. (B) Discuss the efforts of Intellectual and Political groups in search of Telangana identity.

తెలంగాణ గుర్తింపు (identity) అన్వేషణలో మేధావులు మరియు రాజకీయ బృందాల ప్రయత్నాలను చర్చించండి.

11. Discuss the role of early civil society organizations in the articulation of a separate Telangana identity.

ప్రత్యేక తెలంగాణ గుర్తింపు ఉచ్చారణలో ప్రారంభ పౌర సమాజ సంస్థల పాత్రను చర్చించండి..

11. "The dynamics of cultural revivalism in Telangana after 1990 found expression in the demand for separate statehood". Comment.

"ప్రత్యేక రాష్ట్రత్వం కోరిక (demand) లో, 1990 తర్వాత తెలంగాణలో కొనసాగిన సాంస్కృతిక పునరుజ్జీవన చైతన్యానికి భావం ఏర్పడింది". వ్యాఖ్యానించుము.

9. Analyze the role of literature and folk arts in the Telangana agitation, highlighting how cultural expressions contributed to the movement for statehood.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో సాహిత్యం మరియు జానపద కళల పాత్రను విశ్లేషించండి, రాష్ట్ర సాధన ఉద్యమంలో సాంస్కృతిక వ్యక్తీకరణలు ఎలా దోహదపడ్డాయి.

8. Discuss how Andhra's dominant culture impacted Telangana's self-respect, dialect, language, and cultural identity.

ఆంధ్రుల ఆధిపత్య సంస్కృతి తెలంగాణ ఆత్మగౌరవం, యాస, భాష మరియు సాంస్కృతిక గుర్తింపుపై ఎలా ప్రభావం చూపిందో చర్చించండి.

12. "Was the appointment of Sri Krishna Pradeep as a meaningful exercise or a mere ploy to buy time" ? Comment in the light of its recommendations.

"శ్రీ కృష్ణ కమిటీని నియమించడం ఒక అర్థవంతమైన సాధన లేక సమయాన్ని వృధా చేయడానికి చేసిన కేవలం ఒక ఉపాయము మాత్రమా" ? దాని సిఫారసుల నేపథ్యంలో దీనిపై వ్యాఖ్యానించుము.

12. Discuss the role and recommendations of the Sri Krishna Committee in the context of the Telangana issue.

తెలంగాణ సమస్య సందర్భంలో శ్రీకృష్ణ కమిటీ పాత్ర మరియు సిఫార్సులను చర్చించండి.

14. A) Explain the eight key details and the six primary recommendations of the Srikrishna Committee Report on the bifurcation of Andhra Pradesh.

ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజనపై శ్రీకృష్ణ కమిటీ నివేదికలోని ఎనిమిది కీలక వివరాలను మరియు ఆరు ప్రాథమిక సిఫార్సులను వివరించండి..

13. (A) Critically assess the role of the main civil society organisations in Telangana in 1990s in articulating the cause of separate statehood.

1990 లలో తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్రత్వానికి దోహదపడిన ప్రధాన పౌర సమాజ సంస్థల పాత్రను విమర్శనాత్మకంగా అంచనా వేయుము.

11. Discuss the role of early civil society organizations in the articulation of a separate Telangana identity.

ప్రత్యేక తెలంగాణ గుర్తింపు ఉచ్చారణలో ప్రారంభ పౌర సమాజ సంస్థల పాత్రను చర్చించండి..

13. (B) "The Girglani Committee appointed to study the issues of employees laid bare the large scale discrimination against Telangana". Comment.

“ఉద్యోగుల సమస్యలను అధ్యయనం చేయడానికి నియమించబడిన గిర్గ్లాని కమిటీ తెలంగాణకు పెద్ద ఎత్తున జరిగిన విరక్షను బట్టబయలు చేసింది”. వ్యాఖ్యానించుము.

12. Discuss the objectives, key findings, and recommendations of the J.M.Girglani Committee.

J. M. గిర్గ్లా నీ కమిటీ యొక్క లక్ష్యాలుకీలక ఫలితాలు మరియు సిఫార్సులను చర్చించండి.

12. Discuss the findings of the Girglani Commission regarding the violations of presidential orders meant to safeguard the rights of locals in the Telangana region.

తెలంగాణ ప్రాంతంలోని స్థానికుల హక్కులను కాపాడేందుకు ఉద్దేశించిన రాష్ట్రపతి ఉత్తర్వుల ఉల్లంఘనలకు సంబంధించి గిర్గ్లా నీ కమిషన్ కనుగొన్న అంశాలను చర్చించండి.

5. Evaluate the purpose and outcomes of Kumar Lalith Committee, Justice Bhargava Committee, Jayabharath Reddy Committee and J.M. Girglani Commission.

కుమార్ లలిత్ కమిటీ, జస్టిస్ భార్గవ కమిటీ, జయభారత్ రెడ్డి కమిటీ మరియు J.M.గిర్గ్లానీ కమిషన్ యొక్క ప్రయోజనం మరియు ఫలితాలను విశ్లేషించండి.

14. (A) "The attempts to declare Hyderabad as 'Free Zone', evoked unprecedented agitations all over Telangana". Elucidate.

“హైదరాబాదును ‘ఫ్రీ జోన్’ గా ప్రకటించాలనే ప్రయత్నాలతో తెలంగాణ అంతటా అంతకు పూర్వము ఎప్పుడూ లేని విధంగా ఆందోళనలు కొనసాగాయి”. విశదీకరించుము.

14. (B) Discuss the role of major political parties in the movement for separate Telangana State.

ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఉద్యమంలో ప్రధాన రాజకీయ పార్టీల పాత్రను చర్చించండి.

13. Explain the role of political organizations such as Telangana Democratic Front (TDF), Telangana Jana Sabha, and Telangana Praja Samithi in the Telangana movement. How did these organizations influence the course of the movement.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో తెలంగాణ డెమోక్రటిక్ ఫ్రంట్ (టిడిఎఫ్), తెలంగాణ జనసభ, తెలంగాణ ప్రజా సమితి వంటి రాజకీయ సంస్థల పాత్రను వివరించండి. ఈ సంస్థలు ఉద్యమ గమనాన్ని ఎలా ప్రభావితం చేశాయి.

5. Explain the impact of the Telangana Agitation on political parties in Delhi and how it influenced their stance on the Telangana issue.

ఢిల్లీలోని రాజకీయ పార్టీలపై తెలంగాణ ఆందోళన ప్రభావం మరియు తెలంగాణ అంశంపై వారి వైఖరిని ఎలా ప్రభావితం చేసిందో వివరించండి.

9. Explain the role of various political parties in 1969 Telangana movement

1969 తెలంగాణ ఉద్యమంలో వివిధ రాజకీయ పార్టీల పాత్రను వివరించండి.

15. (A) Elucidate how the popular forms of protest like Million March, Sakala Janula Samme and others broadened the social base of the movement for separate state.

మిలియన్ మార్చ్, సకల జనుల సమ్మే మున్నగు ప్రజా ఆందోళనలు ఏ విధంగా ప్రత్యేక రాష్ట్ర ఉద్యమం యొక్క పరిధిని విస్తృత పరచిందో వివరించుము.

4. Give an account of Million March and destruction of statues.

తెలంగాణ తల్లి విగ్రహం తెలంగాణ గుర్తింపును ఎలా సూచిస్తుందో వివరించండి.

9. Discuss the significance of the Sakala Janula Sammey in the Telangana Agitation and how it united various sections of society.

తెలంగాణ ఉద్యమంలో సకల జనుల సమ్మేళనం యొక్క ప్రాముఖ్యతను మరియు సమాజంలోని వివిధ వర్గాలను అది ఏ విధంగా ఏకం చేసింది అని చర్చించండి.

15. (B) "2009, December 9th Statement of the then Union Home Minister, Government of India on Telangana was a watershed event making the process of granting of statehood for Telangana as IRREVERSIBLE"- Discuss.

“భారత ప్రభుత్వానికి చెందిన అప్పటి కేంద్ర హోం మంత్రి తెలంగాణపై, 2009 డిసెంబరు 9న చేసిన ప్రకటన, ప్రత్యేక తెలంగాణ రాష్ట్ర ఏర్పాటు ప్రక్రియను తిరోగమనం లేని (IRREVERSIBLE) కీలక సంఘటనగా మలిచింది.” చర్చించుము.

